

EUROOPA KESKPANK
PANGANDUSJÄRELEVALVE

Juhend

põhimõtete kohta, millest lähtutakse
krediidiasutuste ja
investeerimisühingute
kaitseskeemide kõlblikuks
tunnistamisel usaldatavusjärelevalve
eesmärgil

BANKENTOEZICHT

Juuli 2016

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

BANKENAUF SICHT

SUPERVISÃO BANCÁRIA

1 Sissejuhatus

1. Käesolevas dokumendis sätestatakse põhimõtted, millest EKP lähtub krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide kõlblikkuse hindamisel usaldatavusjärelvalve eesmärgil. Dokumendi eesmärk on tagada Euroopa pangandusjärelvalve kontekstis krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide hindamisel kohaldatavate põhimõtete ühtsus, tõhusus ja läbipaistvus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 575/2013¹ (kapitalinõuete määrus).
2. Krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem on määratletud kapitalinõuete määruuses lepingulise või õigusliku kohustusi reguleeriva korraldusena, mis kaitseb oma liikmeid ning tagab eelkõige nende likviidsuse ja maksevõime, et hoida vajadusel ära pankrot (kapitalinõuete määruuse artikli 113 lõike 7 esimene lause). Pädevad asutused võivad kooskõlas kapitalinõuete määruuses sätestatud tingimustega vabastada kaitseskeemi liikmed valitud usaldatavusnõuete täitmisest või lubada neile teatud erandeid. Praegu on kaitseskeemid kapitalinõuete määruuse eesmärgil kõlblikuks tunnistatud kolmes ühtse järelvalvemehhanismi liikmeks olevas riigis: Austrias, Hispaanias ja Saksamaal. Krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide olulisus on märkimisväärne absoluutarvestuses, kuna ligikaudu 50% kõigist euroala krediidasutustest on mõne kaitseskeemi liikmed ja neile kuulub ligikaudu 10% euroala pangandussüsteemi koguvaradest. Enamikul juhtudel on sama kaitseskeemi liikmeteks nii olulised kui ka vähem olulised krediidasutused, kes kuuluvad EKP pangandusjärelvalve alla. Kaks peamist sektorit, mida kaitseskeemid eespool nimetatud kolmes euroala riigis katavad, on ühistupangad ja hoiupangad. Nende sektorite üks põhijooni on üksikute krediidasutuste suur iseseisvus ja sõltumatus. Seega tagavad kaitseskeemid küll oma liikmete likviidsuse ja maksevõime, kuid ei ole siiski võrreldavad konsolideeritud pangagruppidega.
3. Kapitalinõuete määruuse artikli 113 lõikes 7 sätestatakse, et EKP võib anda krediidasutusele loa määrata riskikaaluks 0% nende riskipositsioonide suhtes, mis on seotud vastaspooltega, kellega kuulutakse samasse kaitseskeemi, välja arvatud riskipositsioonide puhul, millest tulenevad esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahendite kirjed. See on tähtsaim otsus seoses kaitseskeemide kõlblikuks tunnistamisega usaldatavusjärelvalve eesmärgil. Artikli 113 lõike 7 alusel antud loa otsesel tulemusel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada nende riskipositsioonide suhtes alati standardmeetodit kooskõlas kapitalinõuete määruuse artikli 150 lõike 1 punktiga f. Lisaks ei kohaldata kõnealustele riskipositsioonidele kapitalinõuete määruuse

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruuse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

artikli 395 lõikes 1 sätestatud suurte riskipositsioonide piirnorme. Artikli 113 lõike 7 rakendamine on ühtlasi üks eeltingimusi täiendavate vabastuste andmiseks kaitseskeemide liikmetele. Nendeks on: i) vabastus mahaarvamise omavahenditesse kuuluvate instrumentide hulgast vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 49 lõikele 3; ii) loa andmine likviidsuserandi kasutamiseks vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 8 lõikele 4; ning iii) vahendite madalamate väljavoolu ja kõrgemate sissevoolu protsendimäärade kohaldamine likviidsuskattekindaja arvutamise jaoks (kapitalinõuete määruse artikli 422 lõige 8 ja artikli 425 lõige 4 koostoimes likviidsuskattekindaja delegeeritud õigusakti artiklitega 29 ja 34²)³.

4. Käesolevas dokumendis tuuakse välja, kuidas EKP hindab krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide ning nende liikmete vastavust kapitalinõuete määruuses sätestatud tingimustele seoses loa andmisega kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 tähenduses. Neid hindamiskriteeriume kasutavad ühised järelevalverühmad, kui nad hindavad kaitseskeemidesse kuuluvate oluliste krediidasutuste taotlusi.
5. Hindamiskriteeriumitega ei kehtestata uusi regulatiivseid nõudeid ja neid ei tohiks käsitada õiguslikult siduvate eeskirjadena. Pigem annavad kriteeriumid täiendavaid suuniseid selle kohta, kuidas EKP hindab artikli 113 lõike 7 kohaseid taotlusi. EKP lõplik otsus loa andmise kohta kooskõlas nimetatud artikliga tehakse üksikujuhtumi alusel. Otsus põhineb terviklikul analüüsil, mis hõlmab kapitalinõuete määruuses sätestatud tingimuste kõiki aspekte ja kaitseskeemi kuuluvate krediidasutuste pideva järelevalve raames kogutud lisateavet. Selleks et hõlbustada suhtlust järelevalveasutustega (EKP ja riiklikud pädevad asutused, kui kaitseskeemi liikmeks on vähem olulised krediidasutused), peaksid kaitseskeemi liikmed hindamise jaoks esitama ühtse kontaktpunkti.
6. Enne üksikasjaliku järelevalvealase hindamise läbiviimist vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktidele a kuni i hindab EKP esmalt, kas kaitseskeem suudab pakkuda asjakohast tuge olukorras, kus selle liiget on tabanud likviidsuse ja/või maksevõimega seotud tõsised finantspiirangud. Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõige 7 ei sätesta kindlat aega, mille jooksul tuleb anda abi likviidsuse ja maksevõime tagamiseks, et hoida ära pankrot. Ennetava ja õigeaegse sekkumise kaudu peab kaitseskeem tagama, et selle liikmed järgivad regulatiivset omavahendite nõuet ja likviidsusnõuet. Kui ennetavatest meetmetest ei piisa, peab kaitseskeem otsustama materiaalse või finantstoetuse andmise küsimuse. Kaitseskeem peaks sekkuma hiljemalt siis, kui puudub põhjendatud väljavaade, et alternatiivsed pakutavad meetmed, sealhulgas finantsseisundi taastamise

² Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskattekindajaga.

³ EKP lähenemisviisi seoses valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kohaldamisega on kindlaks määratud liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse juhendiga, mis avaldati 24. märtsil 2016.

kavas toodud meetmed, suudaksid hoida ära kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu maksvõimetuse. Lepingulise või õigusliku kohustusi reguleeriva korralduse osana peaks kaitseskeem sisaldama mitmesuguseid meetmeid, protsesse ja mehhanisme, mis moodustavad selle tegevusraamistikku. Raamistik peaks hõlmama valiku meetmeid alates vähem sekkuvatest, nagu kaitseskeemi liikme lähem kontrollimine asjakohaste näitajate alusel ja täiendavate aruandlusnõuete kehtestamine, kuni põhjalikumate meetmeteni, mis vastavad skeemi liikme riskitasemele ja tema finantspiirangute tõsidusele, ning sisaldama otsest kapitali- ja likviidsustoetust.

7. Hindamiskriteeriumid on käesolevas dokumendis esitatud, järgides kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 struktuuri. Seetõttu tuleks kriteeriume tõlgendada koostoimes asjakohaste õigusaktidega.
8. Käesolevas dokumendis kasutatud mõistetel on sama tähendus nagu on määratletud kapitalinõuete määruuses, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2013/36/EL (kapitalinõuete direktiiv)⁴ ning nõukogu määruuses (EL) nr 1024/2013 (ühtse järelevalvemehhanismi määrus)⁵.
9. Dokumendis kehtestatakse lähenemisviis, mida EKP peab järgima oma järelevalveülesannete täitmisel. Kui aga erijuhtudel teatud tegurid õigustavad nendest kriteeriumidest kõrvalekaldumist, võib EKP otsustada seda teha, eeldusel et esitatakse selged ja piisavad põhjendused. Tavapärasest lähenemisviisist kõrvalekaldumise põhjendus peab olema kooskõlas ka liidu õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige järelevalve alla kuuluvate üksuste võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja õiguspärase ootuse põhimõttega. See on kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, kus käsitletakse asutusesiseseid juhiseid (nagu käesolev dokument) kui käitumisnormi, millest ELi institutsioonid võivad põhjendatult juhtudel kõrvale kalduda⁶.
10. EKP jätab endale õiguse vaadata läbi käesolevas dokumendis toodud hindamiskriteeriumid, et võtta arvesse muutusi õigusaktide sätetes või konkreetseid asjaolusid ning teatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist, mis võivad mõningaid poliitilisi küsimusi erinevalt reguleerida. Kõik muudatused avalikustatakse ning neis võetakse nõuetekohaselt arvesse eespool nimetatud õiguspärase ootuse, proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv (EL) 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet.

⁵ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

⁶ Vt Euroopa Liidu Kohtu 28. juuni 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-189/02, C-202/02, C-205/02–C-208/02 ja C-213/02, punkt 209: „Euroopa Kohus on juba leidnud ametiasutuste sisekorra meetmete osas, et kuigi neid ei saa lugeda õigusnormiks, mida ametiasutus igal juhul peab järgima, annavad nad siiski tunnistust praktikast väljendavast käitumisnormist, mida ametiasutus konkreetsel juhtumil ei või eirata, andmata võrdse kohtlemise põhimõttega kooskõlas olevaid põhjendusi. Sellised meetmed on seega üldaktid, mille ebaseaduslikkusele asjaomased ametnikud ja teenistujad võivad viidata nende suhtes vastuvõetud üksikaktide peale esitatud hagiavaldustes.”

11. EKP vastutab ühtse järelevalvemehhanismi tõhusa ja järjepideva toimimise eest. Järelevalveülesandeid täites peab EKP tagama järelevalvetulemuste järjepidevuse. Kuna krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemid hõlmavad tavaliselt nii olulisi kui ka vähem olulisi krediidasutusi, on tähtis tagada kaitseskeemi kuuluvate krediidasutuste järjepidev kohtlemine kogu ühtse järelevalvemehhanismi alal. Kaitseskeemide puhul, kuhu kuuluvad nii olulised kui ka vähem olulised krediidasutused, on tähtis, et nii oluliste krediidasutuste järelevalve eest vastutav EKP kui ka vähem oluliste krediidasutuste järelevalve eest vastutavad riiklikud pädevad asutused kasutavad kõlblikkuse hindamisel analoogseid kriteeriume. Ka juhul, kui kaitseskeem hõlmab vaid vähem olulisi krediidasutusi, on järjepidevuse tagamiseks soovitatav kasutada sarnaseid hindamiskriteeriume. Koostöös ja kokkuleppel riiklike pädevate asutustega laiendatakse käesolevas dokumendis esitatud hindamiskriteeriumeid ka järelevalvele, mida riiklikud pädevad asutused teostavad vähem oluliste krediidasutuste üle.
12. Pädeva asutuse otsused loa andmise kohta kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 tähenduses tehakse konkreetse krediidasutuse suhtes, kes on kaitseskeemi liige. Kui kaitseskeem hõlmab nii olulisi kui ka vähem olulisi krediidasutusi, luuakse protsess, et tagada piisav kooskõlastamine ja konsulteerimine EKP ja riiklike pädevate asutuste vahel, kellel on volitused teha kaitseskeemidega seotud otsuseid, sealhulgas lubada täiendavaid erandeid ja anda vabastusi. Seoses kaitseskeemide pideva kontrollimisega tagatakse samuti kooskõlastamine EKP ja riiklike pädevate asutuste vahel.
13. Need hindamiskriteeriumid kaasatakse EKP juhendisse liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamise kohta, mis avaldati 24. märtsil 2016.

2 Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 kohased hindamiskriteeriumid

Käesolevas osas esitatakse kriteeriumid, mida EKP järgib, hinnates taotlusi, mida krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemis osalevad järelevalve alla kuuluvad krediidasutused esitavad usaldatavusnõuetega seotud lubade saamiseks, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 7.

EKP teeb üksikjuhtumi alusel otsuse, kas anda krediidasutusele või investeerimisühingule luba loobuda kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 1 esitatud nõuete kohaldamisest riskipositsioonide suhtes, mis on seotud vastaspooltega, kellega kuulutakse samasse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi, ning määrata nende riskipositsioonide riskikaaluks 0%, kui on täidetud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 kohased tingimused.

Kõnealuse loa andmise kaalumisel võtab EKP arvesse järgmisi tegureid.

- **Vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktile a koostoimes artikli 113 lõike 6 punktidega a ja d kontrollib EKP, kas:**
 - (i) vastaspool on krediidasutus või investeerimisühing, finantseerimisasutus või krediidasutuse või investeerimisühingu abiettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid;
 - (ii) luba taotlevad krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmed on asutatud samas liikmesriigis.
- **Selleks et hinnata vastavust tingimusele, mis on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis a koostoimes artikli 113 lõike 6 punktiga e, mis näeb ette, et puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks krediidasutusele või investeerimisühingule vastaspoole poolt, kontrollib EKP järgmiste aspektide paikapidavust:**
 - (i) kaitseskeemi liikmete osanike ja õiguslik struktuur ei takista omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (ii) ametlik otsustusprotsess seoses omavahendite ülekandmisega kaitseskeemi liikmete vahel tagab omavahendite kiire ülekandmise;
 - (iii) kaitseskeemi liikmete põhimäärused ja osanikega sõlmitud kokkulepped või muud teadaolevad kokkulepped ei sisalda sätteid, mis võivad takistada vastaspoolt omavahendeid ülekandmast või kohustusi tagasi maksmast;

- (iv) puuduvad kaitseskeemi liikmetega seotud varasemad suured juhtimisraskused või äriühingu üldjuhtimisega seotud probleemid, mis võivad negatiivselt mõjutada omavahendite kiiret ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (v) ükski kolmas isik⁷ ei saa kontrollida või takistada omavahendite kiiret ülekandmist ega kohustuste tagasimaksmist.
 - (vi) Arvesse võetakse kõiki varasemaid andmeid kaitseskeemi liikmete vaheliste finantsvoogude kohta, mis tõendavad liikmete suutlikkust kiiresti üle kanda vahendeid või maksta tagasi kohustusi.
 - (vii) Väga tähtsaks loetakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi rolli kriisijuhtimise vahendajana ja selle vastutust pakkuda vahendeid abi vajavatele kaitseskeemi liikmetele.
- **Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis b sätestatud tingimusele, mis näeb ette korraldusi tagamaks, et krediitiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem suudab pakkuda võetud siduvatest kohustustest tulenevalt vajalikku toetust kõnealuse skeemi jaoks koheselt kättesaadavatest vahenditest, kontrollib EKP järgmiste aspektide paikapidavust:**
 - (viii) kaitseskeemi korraldused hõlmavad mitmesuguseid meetmeid, protsesse ja mehhanisme, mis moodustavad kaitseskeemi tegevusraamistikku. Raamistik peaks hõlmama valiku meetmeid alates vähem sekkuvatest kuni põhjalikumate meetmeteni, mis vastavad skeemi liikme riskitasemele ja tema finantspiirangute tõsidusele, ning sisaldama otsest kapitali- ja likviidsustoetust. Krediitiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi toetus võib olla tingimuslik, sõltudes näiteks finantsseisundi taastamise ja restruktureerimismeetmete rakendamisest.
 - (ix) kaitseskeemi juhtimisstruktuur ja toetusmeetmetega seotud otsustusprotsess võimaldavad osutada abi õigeaegselt.
 - (x) kaitseskeem on selgelt kohustunud andma abi, kui kaitseskeemi liige muutub või tõenäoliselt muutub maksejõuetuks või mittelikviidseks vaatamata riskide varasemale seirele ja varajasele sekkumisele. Lisaks peab kaitseskeem tagama, et selle liikmed järgivad regulatiivset omavahendite nõuet ja likviidsusnõuet.
 - (xi) kaitseskeem viib korrapäraselt läbi stressiteste, et kvantifitseerida võimalikke kapitali- ja likviidsustoetuse meetmeid.

⁷ Kolmas isik on mistahes isik, kes ei ole kaitseskeemi liikme emaettevõtja, tütarettevõtja, nende otsustusorganite liige või osanik.

- (xii) kaitseskeemi riskitaluvusvõime (mis koosneb sissemakstud vahenditest, potentsiaalsetest järelsissemaksetest ja võrreldavatest kohustustest) on piisav, et katta selle liikmete suhtes võetavad võimalikud toetusmeetmed.
- (xiii) on loodud *ex ante* fond, mis kindlustab, et kaitseskeemil on toetusmeetmeteks koheselt kättesaadavad vahendid, ning lisaks
- (a) järgitakse *ex ante* fondi sissemaksete tegemisel selgelt määratletud raamistikku;
 - (b) fondi vahendid investeeritakse ainult likviidsetesse ja turvalistesse varadesse, mida saab igal ajal likvideerida ning mille väärtus ei sõltu kaitseskeemi liikmete ja nende tütarettvõtjate maksevõime- ja likviidsuspositsioonist;
 - (c) *ex ante* fondi minimaalse soovitud summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse kaitseskeemi stressitesti tulemusi;
 - (d) määratakse *ex ante* fondi adekvaatne piir-/miinimumsumma, et tagada vahendite kohene kättesaadavus.

Hoiuste tagamise skeemi direktiivi⁸ kohaselt võib krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeeme tunnustada hoiuste tagamise skeemidena, mille puhul võidakse kooskõlas siseriiklike õigusaktide tingimustega lubada kasutada likviidseid käibevahendeid ka alternatiivseteks meetmeteks, et vältida krediidasutuse maksejõuetust. Sellisel juhul arvestab EKP toetuse määramiseks vajalike vahendite hindamisel likviidseid käibevahendeid, arvestades seejuures kaitseskeemi (mille ülesandeks on kaitsta oma liikmeid) ja hoiuste tagamise skeemi (mille peamine ülesanne on kaitsta hoiustajaid krediidasutuse maksevõimetuse tagajärgede eest) erinevaid eesmärke.

- **Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis c nähakse ette, et krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi käsutuses on sobivad ja ühesuguselt sätestatud riskiseire ja riski klassifitseerimise süsteemid, mis annavad täieliku ülevaate nii kõigi üksikliikmete kui ka kaitseskeemi kui terviku riskiolukorrast, koos vastavate mõju avaldamise võimalustega; ning kõnealuste süsteemide abil jälgitakse makseviivituses olevaid riskipositsioone sobival viisil vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 178 lõikele 1. Selle tingimuse täitmise hindamisel võtab EKP arvesse järgmiste aspektide paikapidavust:**

- (i) kaitseskeemi liikmed on kohustatud korrapäraselt esitama kaitseskeemi peamisele juhtorganile ajakohastatud andmed oma riskiolukorra kohta, sealhulgas andmed omavahendite ja omavahendite nõuete kohta;

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv nr 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149-178).

- (ii) loodud on vastavad asjakohased andmevood ja IT-süsteemid;
 - (iii) kaitseskeemi peamine juhtorgan määratleb riskijuhtimisraamistiku ühtsed standardid ja meetodid, mida kaitseskeemi liikmed peavad rakendama;
 - (iv) kaitseskeemi riskiseireks ja riski klassifitseerimiseks on loodud ühine riskide määratlus, kõigi skeemi liikmete puhul toimub samasuguste riskikategooriate seire ning riskide kvantifitseerimiseks kasutatakse sama usaldatavustaset ja ajavahemikku;
 - (v) kaitseskeemides kasutatavates riskiseire ja riski klassifitseerimise süsteemides liigitatakse skeemi liikmed nende riskiolukorra järgi, st et varajase sekkumise võimaldamiseks peab kaitseskeem liigitama skeemi liikmed erinevatesse kategooriatesse;
 - (vi) kaitseskeemil on võimalik mõjutada oma liikme riskiolukorda, andes talle juhiseid, soovitusi jne teatud tegevuste piiramiseks või nõudes mõne riski vähendamist.
- **Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis d sätestatud tingimusele, mis näeb ette, et krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames viiakse läbi oma riskikontroll, millest teavitatakse üksikliikmeid, võtab EKP arvesse järgmiste aspektide paikapidavust:**
 - (i) kaitseskeemi raames hinnatakse korrapäraselt selle sektori riske ja haavatavust, kuhu skeemi liige kuulub;
 - (ii) kaitseskeemi peamise juhtorgani poolt teostatud riskide läbivaatamise tulemused võetakse kokku aruandes või muus dokumendis ja esitatakse kaitseskeemi asjaomastele otsustusorganitele ja/või kaitseskeemi liikmetele varsti pärast nende finaliseerimist;
 - (iii) kaitseskeem teavitab üksikliikmeid nende riskiliigitusest, nagu on sätestatud artikli 113 lõike 7 punktis c.
 - **Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis e sätestatakse, et krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames koostatakse ja avaldatakse igal aastal konsolideeritud aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud bilansist, kasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest, või aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud koondbilansist, koondkasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest. Selle tingimuse täitmise hindamisel võtab EKP arvesse järgmiste aspektide paikapidavust:**
 - (i) konsolideeritud või koondaruannet on auditeerinud sõltumatu välisaudiitor asjakohase raamatupidamisraamistiku või vajaduse korral agregeerimismeetodi alusel;
 - (ii) välisaudiitor peab andma auditiarvamuse;

- (iii) konsolideerimisse/agregeerimisse on kaasatud kõik kaitseskeemi liikmed, kõigi kaitseskeemi liikmete tütarettevõtjad, kõik vahendavad struktuurid, nagu valdusettevõtjad ja kaitseskeemi juhtiv eriuksus (kui see on juriidiline isik);
 - (iv) juhul, kui kaitseskeemi raames koostatakse aruanne, mis hõlmab koondbilanssi ja koondkasumiaruannet, tagatakse agregeerimismeetodi abil kõigi grupisiseste riskide kõrvaldamine.
- **Kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktiga f kontrollib EKP, kas:**
 - (i) õigusliku korralduse leping või õigusakt hõlmab sätet, mille kohaselt peavad kaitseskeemi liikmed teatama vähemalt 24 kuud ette, kui nad tahavad asjaomase kaitseskeemi tegevuse lõpetada.
 - **Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktiga g välistatakse omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide korduvkasutamine (edaspidi „mitmekordne finantsvõimendus”), samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmete vahel. Selle tingimuse täitmise hindamisel võtab EKP arvesse järgmiste aspektide paikapidavust:**
 - (i) konsolideeritud või koondfinantsaruande auditeerimise eest vastutav välisaudiitor saab kinnitada, et mitmekordne finantsvõimendus, samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmete vahel on välistatud;
 - (ii) kaitseskeemi liikmete mistahes tehing on kaasa toonud lubamatu omavahendite loomise üksikliikme, allkonsolideeritud või konsolideeritud tasandil.
 - **Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis h sätestatud tingimusele, mille kohaselt kaitseskeem põhineb valdavalt sarnase äriprofiiliga krediidasutuste ulatuslikul liikmelisusel, võtab EKP arvesse järgmist:**
 - (i) kaitseskeemil peab olema piisavalt liikmeid (kõigist krediidasutustest või investeerimisühingutest, keda aktsepteeritaks potentsiaalsete liikmetena), et katta mistahes toetusmeetmeid;
 - (ii) äriprofiili hindamisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume: ärimudel, äristrateegia, suurus, kliendid, piirkondlik suund, tooted, rahastamisstruktuur, olulise riski kategooriad, müügiplaneerimine ja teenuste kokkulepped kaitseskeemi teiste liikmetega jne;
 - (iii) kaitseskeemi liikmete erinevad äriprofiilid peaksid võimaldama riskiolukordade seiret ja klassifitseerimist, kasutades kaitseskeemi raames

ühesuguselt sätestatud süsteeme (kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punkt c);

- (iv) kaitseskeemi sektorid tuginevad sageli koostööle, mis tähendab, et võrgustikus osalevad kesksed krediidasutused ja muud spetsialiseerunud krediidasutused pakuvad oma tooteid ja teenuseid ka teistele kaitseskeemi liikmetele. Äriprofiilide ühtsuse hindamisel võtab EKP arvesse, millises ulatuses on kaitseskeemi liikmete äritegevus seotud kaitseskeemi võrgustikuga (kohalikele pankadele pakutavad tooted ja teenused, ühistele klientidele pakutavad teenused, tegevus kapitaliturul jne).

© Euroopa Keskpang, 2016

Postiaddress 60640 Frankfurt am Main, Saksamaa

Telefon +49 69 1344 0

Veebileht www.bankingsupervision.europa.eu

Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus õppe- ja mitteäriilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

ISBN 978-92-899-2425-2

DOI 10.2866/19506

ELi katalooginumber QB-04-16-568-ET-N